

1701 TARİHLİ OSMANLI-VENEDİK AHİDNÂMESİ*

Meryem Kaçan Erdoğan

Osmangazi Üniversitesi Tarih Bölümü, Eskişehir

ÖZET

XVII. yüzyıla kadar denizlerde ağırlığını hissettiren bir devlet olan Venedik ile ilişkiler, Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan çok daha eskilere dayanmaktadır. Anadolu Selçukluları ve Beylikler döneminde Anadolu'da ticaret yapma serbestisini elde eden Venedikliler, bu tarihten itibaren elde ettiği hak ve ayrıcalıkları Osmanlılar döneminde de devam ettirebilmek için özel bir gayret sarf etmiştir. Venedik, aradaki barış döneminin sona erdiği durumlarda bile, ticarî çıkarlarını yakından gözeterek, barış için çaba göstermiştir.

XVI. yüzyılda 1503, 1517, 1521, 1540, 1567, 1573, 1575 ve 1595, XVII. yüzyılda 1604, 1619, 1625, 1640 ve 1670 tarihli ahidnâmeler ile Venedik imtiyazlarını artırarak Osmanlı ülkesinde daha geniş bölgelerde etkili olmuştur. 1701 tarihli ahidnâme ise; uzun bir savaş döneminden sonra verilmiş bir ahidnâmedir. Toplam 33 maddeden oluşan ahidnâme, hem Karlofça antlaşmasında tespit edilen sulh ile ilgili şartları kapsamakta hem de deniz hukuku, ticaret, korsanlık, sınır sorunları, esirlerin mübadelesi, balyos ve konsolosların hak ve imtiyazları, müstemin tüccarların veraset, kefalet, şahitlik ve dava konularında önceki ahidnâmelerde tespit edilen maddeleri tekrar etmekte ve mevcut düzenlemeleri açıklığa kavuşturmaktadır. Ahidnâme ile Venedikli diplomatik görevli ve tüccarlarının hak ve imtiyazları garanti altına alınmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER

Venedik, ahidnâme, korsanlık, ticaret, balyos.